

L a t w e e f c h u   A w i s e s .

Nr. 36. Zettortdeenâ 6tâ Septembara 1834.

Pawehleschana

T a h s   K e i s e r i f k a s   M a j e s t e e t e s ,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu walsts u. t. j. pr.,

no

Kursemmes Waldischanas (Regierung) teefas
wiffaem par sinnu.

No Kursemmes Waldischanas-teefas tohp us zeeniga Kursemmes, Widsemmes un Jggaunu semmes General-Guberneera lunga pawehleschanu, un pehz wezzahm pawehleschanahm, kas rahda kâ meschu-deggumus buhs aisfargaht, un ka tee jastrahpe kas pee meschu-deggumeem wainigi — zeeti peekoehdinahts un pawehlehts: tahm muischas waldischanahm, kurreu aprinki mesch fahf degt, buhs tudal sinnu laist pee teem semneefeem tannis muischas kas klahumâ, un tohs usfaukt, lai nahf paligâ to ugguni apturreht; bet teem semneefeem buhs pee gruhstas strahpes us tahdu usfaufschanu tudal taifitees un bes kaweschanas ar schippeleem un ar zirwim dohtrees us ugguns-weetu un tur palihdseht to isdarriht, kas pee ugguns-dsehshanas taps pawehlehts; un turklast buhs katrai polizeies teefai, tik ko ta sinnu dabbujusi, ka weenâ muischâ kas eefsch winnu teefas aprinka irr, mesch fahzis degt, turp weenu teefas lohzeeki par usraugu pee dsehshanas darba nofuhtht, un wiffswairak karstâ un faufâ laikâ us to luhkoht, ka ikkats meschos prahtigi un apdohmigi ar ugguni dsihwo, bet tohs wainigus itt zeeti pehz likkumeem fohdiht, un ne-weenu pee schahs leetas us nekahdu wihsi faufseht.

Zelgawas pilli, 11tâ August 1834.

(L. S.)

Kursemmes Wibze-Guberneers: **M a n d e l l .**

F. Ebeling,
Waldischanas Rahts.

J. W. Diederichs,
Waldischanas Rahts.

(Nr. 6166.)

Waldischanas Protokollists **B e r g .**

Tohs pasemmigus Deews zett gohdâ.

(Latweefchu pafakta.)

Weens puifis, wahrâ Jehkabs, palikke bah-rinsch, no saweem wezzakeem atstahst, kad wehl tikkai 2 gaddus wezs bija un winna wezzaki tam nekahdu mantu nebij atstahjuschji. Wezs fedli-

neeks, kas par to nabbagu eeschehlojahs, us-nehme pee fewis to behrnu un gahdaja par to. To gohdam gribbedams usaudsinahst fuhthja winnu skohlâ. Jehkabs, kam Deews weeglu galwu un mannigu prahtu dewis, freetni mahzijahs un palikke weens gohdigs un ustizzams zilweks un klaufija sawam labbadarritajam ar ustizzibu un

mihlestibu un turreja winnu gohdâ kâ ihsten pee-
 flahjâhs. Urri to sedlineeka ammatu puiffis gan
 labbi un pareisi ismahzijâhs un tappe no wisseem
 gohdahs un mihlehts. Bet, tu Deews! —
 Tas sedlineeks nomirre un Zehkabs atkal palikke
 pakkal. Bet gohds Deewam! Pasauli winsch
 jau labbi mahzeja pasiht un jau sinnaja niknu
 kauschu wilteem isfargatees, jo toreis winsch jau
 13 gaddus wezs bija. Nu bija winsch atkal at-
 stahs un neewahs un daschi negohdigi zilweki
 winnu willinaja us kauneem zelleem, ar leelahm
 sohlichanahm. Bet winsch teem pastahwigi
 pretti turrejahs un teize: „Wezzais sedlineeks,
 mans tehws, mann peekohdinaja: mans dehts, lee-
 zi labbi wehrâ, kâ tu pasaulê dsihwo; turrees tik-
 kai pehz Deewa wahrdu fwehta padohma, tad
 tew Deews gan redsehhs, kad arri ta pasaulê tew
 astahs. Luhdsams, neatkahpees ne par labbu
 ne par freisu rohku! — Tad atkahpjetees, juhs
 wiltneeki, man ar jumhs nekahda dalka!“ Tas
 bija pareisi! Bet kas pasaulê ne klausa, tas tohp
 eenihdehts; tâ arri winnam notikke. Ta sedli-
 neeka mahja tappe pahrdohtha un Zehkabs pee
 weena nikna fainneeka par zuhku gannu norai-
 dihts. Tê winnam fuhri klahjâhs! Zitti ganni
 apsmehje un mas ko par winnu rehkinaja un sau-
 ze to (kad winsch daschreis teem ar Deewa wahr-
 deem atbildeja) par Bihelneeku un grammatnee-
 ku un teize, ka Bihelneeki neteekoht debbesis.
 Mats fainneeks bija bahrgs un daschu deenu bij
 winnam bes maifes kummofu stahweht; lihds ka-
 mehr arr weenreis pawiffam padsinne. Isfalzis
 winsch gabje meschâ ohgas mefleht un maldijâhs
 zauru deenu un nakri meschâ. Tad us weenreis
 eeraudsija leelu gannibu preekschâ, fur dauds loh-
 pi ehde. Winsch preezajâhs tohs gannus eerau-
 dsidams un zerreja kahdu maifes kummofu is-
 luhgtees. — Bet ah! Schee nebehdneeki to fa-
 kuhle un ar funneem isrihdija. Nu us leelzetta
 tizzis, gabje winsch sawu zellu raudadams un
 Deewu luhgdams. — Bet — us weenreis dsird
 no pakkalas leelu trohksni un funnu reeschanu.
 Uzzumirkli manniija Zehkabs ka 4 stalti sirgi au-
 listi no pakkalas nahze kas no wahgeem bij is-
 rahwuschees. Uzzumirkli winna dohmas schau-

bijâhs un zif drihs warredams, fehre stricki no
 kullês un pahrwilke pahrl leelzellu pahrl, abbus
 gallus pee kohkeem peeseedams un stattiija kahdus
 preeschu sarrus klahht. Tee sirgi tur noffrehju-
 schi us reisi apstahjâhs. Winsch pamafam pee-
 gabje klahht, sanehme tohs sirgus un pee kohkeem
 peesehje, un dohmaja, ka tee kahda muischneeka
 sirgi effoht. Tad aiskrehje ohrmannis ar weenu
 fullaini elsdami un teize ka tee effoht Kehnina sir-
 gi, ko tee nebehdigi ganni isbeedejschi un tee is-
 rahwuschees un farreeti us zetta pamettuschê ef-
 foht. Tad tee luhdse Zehkabu, lai palihdsetu
 aiswest tohs sirgus pee farreetes. Zehkabs gabje
 lihds un raug, farreete bij apgahsta un fapthfufi.
 Kehninsch ar kahdeem fullainem darbojahs to
 feedami un lahpidami, bet pa wolti. Zehkabs skat-
 tijâhs un winnam schahwahs prahthâ: woi gan
 man nepeekristu schein sawu aminatu bruhkeht;
 jo man wehl keshâ irr kahdi siksnes — un ahdu-
 gabbali un arr drahte un ihlens. Labbi! Winsch
 gabje klahht un teize: „Zeenigs scheligs Keh-
 ninsch! kad juhs mann druzin tur waltas lautu,
 tad ta farreete eeksch puss stundas buhtu gatta-
 wa.“ Kehninsch preezajâhs par scho sinnu un
 luhdse, lai jell' no Deewa puffes lihdsetu, ka tik
 us pilsehtu warretu tikt. Kehninsch skattijâhs
 un nobrihnojâhs par puifcha samannigu prahthu
 un mudribu; un reds, ne puss stundas nepa-
 gabje, ka farreete jau wessela bija un winsch faz-
 zija: „Zeenigs Kehninsch! drohschi nu warreet
 braukt un bes skahdes buht, ja tik kahda lihksa
 juhs atkal ne aisemm.“ — „Labbi dehts — faz-
 zija Kehninsch — kad tu tahds gohdigs effi; es
 preezajohs lohti un gribbu labprahst sinnaht, kahdi
 tawi wezzaki, kas tew tâ gohdam audsinaja, tee
 newarr pahrl tew sliktati buht?“ — „Es no sa-
 weem wezzakeem neko neatminnu, jo tee manni
 agri atstahje; bet mannim Deews gabdaja zittu
 tehwu, kas pahrl manni ruhpiigi gabdaja . . . .“
 Un tâ isteize puiffis Kehninam wissu, kâ winnam
 lihds schim gahjis. „Deews lai winnam to at-
 makfa! — teize winsch beidsiht — tas bija
 mans ihstems tehws!“ — Kehninsch nu iswai-
 zaja winna wahrdu un kahdâ pagastâ effoht.
 Wissu to usrakstidams, sohlija puifcham, ka

winsch buhschoht pahr winnu gahdaht; un eede-
we 7 dukfatus Zehkabam; tad kahpe farreete un
aisbrauze. — Zehkabs ar faldu zerribu atspir-
dsinabts, dewahs pa taisnu zellu us fawu pa-
gastu atpakkat. Bet — ak! us zella fakehre
winnu saglu mekletaji un aiswedde. Jo par to
laifu, kamehr winsch nebij mahjä, bij zitti ne-
gohdigi laudis salaffijuschees un eelausufchees
nakti muischä, fakittuschi zeenigu fungu un wis-
fu islaupijfschi. Bet ohträ pufsdeenä tappe tee
fanemti un us teefu nodohiti. Schee besdeewigi
zilweki bij arr dauds zittus newainigus zilwekus
un arri muhsu Zehkabu sawä pulkä eeteikuschi.
Un to lehti warreja tizzeht; jo winsch diwas dee-
näs nebij redsehts un kad wehl tohs 7 dukfatus
pee winna atradde, tad teescham tizzeja, ka tee
effoht no tahs sagtas naudas; jo fur gan tahds
sehns to warreja nent? Wan winsch sawu tais-
nibu apleezinaja, bet kas tad to tizzehs un kas
gan nesinn blehschu skohlu! Tad winnam 3 dee-
nas ar teem blehscheem bij jagull zeetumä. Raut
nu gan nepateeki zeete, tomehr ta Kehniaa
sohlita falda zerriba winnu atspirdsinaja un
aisdsinne wissu nemeeribu. Un reds! winsch ne-
bij peewihlees. Jo raug, zettortä deenä eenah-
ze teefas = kungs ar diweem fullaincem zeetuma-
nammä un Zehkabu mihli sweizinadams fazzija:
„tu nemas ne effi stary teem launa-darritajcem
maifjees, bet par to laifu ihsten gohda-darbus
strahdajis. Nahz tu zeenijams jauneklis, nahz
man libds.“ Teefas kungs winnu aiswedde us
teefas naminu un winnam wissu fungu preekschä
to grahmatu preekschlassija, fo Kehninsch bija
rakstijis, winna gohdigu prahtu apleezinadams
un pawehledams us pilli nosubtiht. Zehkabs
bija ka preekä aisgrahbts un pateize Deewam itt
no firds. Ohträ deenä tappe Zehkabs ar wissu
peeklahjibu us Keisera pilli nowests, bet kà win-
na firds lehze, kad Kehninsch winnam nahze
pretti un to fanehme. Kehninsch Zehkabu, kam
gudrs prahts bija, subtiija skohlä un litte labbi
mahziht, dohmadams to par fawu pilsusraugu
zelt; bet winnam prahts us augstakahm leetahm
nessahs un tad Kehninsch tam litte mahziht wis-
fas waldischanas sinnas un farroschanu, zaur

fo winsch pehzlaikä leelä gohdä tiffe, un beidsiht
sawä dsimtené par gubernatoru tiffe eezelts.

Mahzees sche, kristihts zilweks, un leez weh-
râ, ka Deews to nabbagu neatstahj un to, kas
nowahrta mestis leelä gohdä zelt, kad tam tik tur-
klast Decwa bihjaschana irr. Winsch irr to
bahrinu tehws un apgahdatajs. Tapehz, far-
gees tu, ka tu tahdeem pahri nedarri!

Udams Latweetechn.

Usminneschana to mihklu eeksch Nr. 31.

1. Lukturs.
2. Nekas (neneeka).

— c 3.

Teefas flubdinaschana s.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Watwaldineeka wissas Kreewu Walfts ic. ic. ic.,
tohp no Leelas Seffawas pagasta teefas wissi parradu
deweji, kam taisnas prassischanas pee ta Leelas Seff-
awas fainneeka Nahrnu Jahna, kas sawas mah-
jas — inventariuma truhkuma un parradu dehl ne-
spehdams ilgaki walddiht — muischas waldischanai at-
dewis, par kurra mantu arri konkurse spreedta, usaiz-
inati, lai wisswehlasti libds 29to Oktober f. g. pee
schihß pagasta teefas peeteizahs, ar to pamahzischanu,
kad pehz schi termina wissa mekleschana welti buhs.

Leelas Seffawas pagasta teefa, 27tä August 1834. 2
(Z. S.) † † † Schiebart Jahu, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 130.) Fr. Heintz, pagasta teefas srischweris.

No Jaun Luzes pagasta teefas tohp wissi tee, kam
kahas parradu prassischanas pee ta fainneeka Misai-
schu Willa buhtu, par kurra mantu parradu dehl kon-
kurse spreedta, usaizinati, lai libds 29to September
f. g. pee saudeschanas sawas mekleschanas pee schihß
pagasta teefas peeteizahs un noliktä terminä fanahk.

Jaun Luzes pagasta teefa, 18tä August 1834. 2
† † † Behrtulait Jahne Schulz, pagasta
wezzakais.

(Nr. 56.) W. G. Hammer, pagasta teefas srisch-
weris.

Wissi tee, kam kahda prassischana woi mekleschana
no tahs atstahdas mantas ta ne fenn nomirruscha Kal-
namuischas fainneeka Leelu-Pangul Kristappa buhtu,

tohp fafaukti, lai diwju mehneschu starpâ no schihs beenas, prohti lihds 20to Oktober f. g., pee Kalnamuischas pagasta teefas peemeldabš un sagaida ko teefa pehz likfumeem spreedihš. Deflaht tohp peefoh-dinahtš, ka tee, kas pehz scha termina nahktu, wairš netaps klaufiti, un saudehš sawu teefu. To buhš wehrâ nemt!

Kalnamuischas pagasta teefa, 20tâ August 1834. 1
(L. C.) † † † Gall = Pohga Kahrlš, pagasta wezzakais.

(Nr. 71.) F. Bluhmann, pagasta teefas ffrihwerišk.

Wissi tee, kam kabdas taisnas prassischanas un me-fleschanas no tahš atstahbas mantas to eeksch Grihu-peltes Gingul frobga beš behrneem nomirruschu lau-latu draugu Sommerfelt (kas zittahrt pee Elleies dšimtšmuischas peederreja) buhtu, woi kam schteet ka no tahš ko warretu prassihst, tohp zaur scho sinau us-faukti, lai tabehl 3 mehneschu starpâ pee schahš pa-gasta teefas peeteizahš, un sagaida ko teefa pehz likfu-meem spreedihš.

Elleies pagasta teefa, 18tâ August 1834. 2

(Nr. 93.) Leies Kauschel, pagasta wezzakais.
Lipp, pagasta teefas ffrihwerišk.

Wissi tee, kam kabdas taisnas parradu prassischanas pee ta lihdschimniga fainneeka Wardinu Lemfin Kahrla un pee ta bijuscha fainneeka Prinzu Schmidt Kahrla buhtu, kurre nespchzibas dehl sawas mahias atdewu-schi un par kurre mantahm leclu parradu dehl konkurse nospreesia, tohp usazimati, lai wisšwebiaki lihds 25to Oktober 1834 pee Wirkusmuischas (Heidenes) pagasta teefas peeteizahš. Tee, kas tami terminâ nepeemel-defees, wairš netaps tablaki klaufiti.

Heidenē, 25tâ August 1834. 3

(Nr. 89.) Raiku Jurriš, pagasta wezzakais.
F. C. Ewertš, pagasta teefas ffrihwerišk.

Uš Dohbeles aprinka teefas pawehleschanu tohp no Amburgas pagasta teefas wisseem sinnamš darrihtš, ka ta eeksch Kattrihnes muischas bijuscha mohderneeka Brinkmanna manta 17tâ September preeksh pufšdeenas Kattrihnes muischâ wairaksohlitajcem pahrhohta tapš.

Friedr. Wasse, pagasta wezzakais.
F. Ebanowski, pagasta teefas ffrihwerišk.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš uš plazzi. Rihgē tami 27tâ Augusta 1834.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 56½ kap. papihru naudas geldeja	1	—	I pohdš kannepu . . . . . tappe maksahstš ar	—	70
5 — papihru naudas	1	38	I — linnu labbakas surtes — —	2	50
I jaunš dahlberis	1	32	I — — flittakas surtes — —	2	20
I puhš rudšu . . . . . tappe maksahstš ar	1	38	I — tabaka	1	—
I — kweeschu	1	60	I — dselses	—	65
I — meeschu	1	—	I — sweesta	2	40
I — meeschu = putrainu — —	1	50	I muzzu filku, preeschu muzzâ — —	5	50
I — ausu	—	70	I — — wihschnu muzzâ — —	5	75
I — kweeschu = miltu	3	—	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rudšu = miltu — —	2	—	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudšu = miltu — —	1	45	I — rupjas baltas fahls — —	4	—
I — sirnu	1	40	I — smalkas fahls	3	90
I — linnu = sehklas	4	—	50 graschi irr warra jeb papihres rubliš un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.		
I — kannepu = sehklas	1	50			
I — kimmiau	5	—			

B r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pufes: Hofraht von Braunschweig, graham. pahrluhfotais.
No. 440.